

VERBETERING VAN HET MILIEU EN DE NATUUR

3

→ WAAR WILLEN WE NAAR TOE?

In een leefbare en aantrekkelijke omgeving en een gezond milieu kunnen mens en natuur zich op een duurzame wijze optimaal ontplooien. Er is een beperking in het gebruik van het milieu en de natuur met het oog op het behoud van de natuurlijke rijkdommen. Er wordt rationeel omgesprongen met het ruimte en milieukapitaal - zoals water, grondstoffen en brandstoffen - door besparingen, efficiëntieverbeteringen en het gebruik van hernieuwbare goederen. De nodige aandacht wordt besteed aan de kwaliteit van het leefmilieu door het vermijden van verontreiniging (lucht, water, bodem, hinder...). Ook de bevordering van de kwaliteit van groen- en natuurvoorzieningen (biodiversiteit) staat hier centraal.

→ WAAR STAAN WE VANDAAG DE DAG?

De kustzone is een deel van een groter ecosysteem met een duidelijke relatie tot het achterland en de zee. Door de invloed van de mens op het kustecosysteem ontbreken er aan onze kust grote, uitgestrekte gebieden van ongerepte natuur. In de loop van de twintigste eeuw verdween immers ongeveer de helft van het duinenareaal onder gebouwen, wegen en tuinen. **Dit leidde tot een verhoogde druk op kwetsbare soorten door het verlies en een extreme versnippering van hun habitat.**

De toenemende vraag naar vis en visserijproducten zorgt voor een verhoogde druk op de visstocks en heeft geleid tot overbevissing, waardoor vissoorten achteruitgaan of zelfs dreigen te verdwijnen. De visserij heeft niet alleen een ongunstige invloed op commerciële vissoorten maar ook op het mariene milieu en de mariene biodiversiteit in ruimere zin.

Ook de stranden die deel uitmaken van dit ecosysteem verliezen vaak hun natuurfunctie als gevolg van het groeiend aantal gebruikers. Afval van verschillende bronnen zoals de scheepvaart, visserij en toerisme komt op de stranden en in zee terecht en heeft een invloed op de kwaliteit van het zeewater, de beleving voor toerisme en op het dierenleven.

De kwaliteit van het zeewater wordt zowel langs zeezijde als langs landzijde beïnvloed. Op zee worden er op regelmatige basis olievlekken gesignaleerd in de buurt van vaarroutes. Deze olie veroorzaakt ernstige schade aan allerlei zeeleven. Toch zijn er in de havens reeds verschillende initiatieven voor het opvangen van afvalstoffen van de scheepvaart. Het mariene milieu wordt geconfronteerd met verschillende milieuproblemen zoals de toevoer van gevaarlijke stoffen, overbevissing en verlies aan biodiversiteit. Langs landzijde wordt het strandwater vervuild door de instroom van verontreinigd oppervlaktewater (al dan niet vanuit havens) en de instroom van ongezuiverd afvalwater bij hevige neerslag (overstortwerking). Ook hier zijn er in de voorbije jaren grote inspanningen geleverd voor de realisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur aan de kust.

→ WAT KUNNEN WE DOEN?

Het mariene ecosysteem staat onder druk van allerlei vormen van vervuiling en menselijke activiteiten die al dan niet met elkaar in conflict treden. Het komt er dus op aan om die activiteiten zo te beheren dat ze verenigbaar blijven met de bescherming en het duurzame gebruik van het mariene milieu. Ook een **verdere bewustmaking van alle betrokkene is noodzakelijk.**

Om de kwaliteit van het strandwater te verbeteren is het belangrijk om te streven naar een globale benadering van het probleem. Aandacht voor nutriëntenafspoeling, een meer planmatige aanpak van de waterzuivering die uitgaat van een doorgedreven scheiding van afvalwater en hemelwater en een betere coördinatie van de inspanningen binnen het integraal waterbeleid, vormen noodzakelijke voorwaarden om de doelstellingen te halen. Ook in het afvalbeleid is er nood aan een geïntegreerde aanpak. Via een optimale instrumentenmix van sensibilisatie, duidelijke informatie en communicatie, het aanbieden van faciliteiten, tarifiering en handhaving kan de hoeveelheid afval dalen.

De bescherming en beheer van bepaalde unieke strand-, duin- en poldergebieden is noodzakelijk voor het behoud van specifieke vegetaties en diersoorten. Bepaalde gebieden moeten een hoofdfunctie natuur krijgen waar op specifieke plaatsen enkel zachte recreatievormen zoals wandelen en natuurobservatie mogelijk zijn. Wanneer de natuurfunctie verweven is met andere functies moet er gestreefd worden naar een goede integratie van natuurbehoud, recreatie- landbouw- of bosbouwactiviteiten, waterwinning en militaire activiteiten met de natuurlijke kwaliteiten van het gebied.

In een beleid over duurzame visserij moet er gesproken worden over een aangepast management die een grote tijdsspanne omvat én waarbij het hele ecosysteem betrokken wordt. Verregaande economische en ecologische monitoring en controle moeten er op toezien dat de maximale draagkracht van de visstocks niet verder overschreden wordt en dat stocks zich kunnen herstellen. Wanneer er maatregelen worden genomen, moeten die rekening houden met de biologische positie van het visbestand en de economische positie van de visserij.